

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ

“ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ” ВАРНА

ФАКУЛТЕТ „ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА“

Утвърдена с Протокол на ФС №25/24.06.2020г

Утвърждавам
ДЕКАН

/Проф. д-р Стефан Пеев, д.м.н./

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по

“ДЕНТАЛНА АЛЕРГОЛОГИЯ“

Специалност “ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”

Дисциплина-задължителна

Образователно-квалификационна степен “МАГИСТЪР”

Професионална квалификация “ЛЕКАР ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”

Вид на занятията	Семестър	Хорариум-часа седмично	Хорариум-часа Общо
Лекции	VIII	1	15
Практически упражнения	VIII	1	15
Общо часа			30
Форми на контрол	Текущ контрол		Изпит VIII семестър
Кредити (ECTS)			2
Извънаудиторна заетост			30

Преподаватели: Доц. д-р Миглена Балчева-Енева, д.м

Варна, 2020

Анотация

Курсът по „Дентална алергология” предоставя възможност за придобиване на практически и теоретични знания и компетенции по специализирана дентална алергология и комплексна огнищна диагностика.

Цел на учебната програма: Усвояване на теоретични и практически знания и умения за прилагане на комплексна огнищна диагностика и дентална алергология при диагностициране на клинично здрави и медицински компрометирани пациенти за доказване връзката между оралните и общомедицински заболявания в съответствие със съвременните европейски стандарти.

Задачи на програмата: Усвояване на методите на комплексна огнищна и алергологична диагностика за определяне на общата и локална реактивност на организма; алергологичния статус; диференциалната и окончателна диагноза при изява на хронични заболявания и алергии в устната кухина и по оралната лигавица, както и въздействието на заболяванията в зъбно-челюстната система върху други органи и системи извън нея; придобиване на знания и клиничен опит в областта на денталната медицина.

Предварителни изисквания: За да започне обучението по „Дентална алергология и огнищна диагностика”, е необходимо студентите да имат базисни познания по: биология, физика, химия, анатомия и хистология, цитология, биофизика, патофизиология, медицинска етика, обща медицина, социална медицина, дентално материалознание, микробиология, фармакология, обща патология, пропедевтика на вътрешните болести, образна диагностика, обща хирургия, професионални заболявания, спешна медицина и др.

Аспекти при формиране на оценката: оценката е комплексна и се формира на базата на събрани точки (до 102 т.), като тежестта на всеки компонент се определя със съответния коефициент. Формулата е $S=A*3+B*3+C*4+D*7$, като:

- Клинична и параклинична диагностика и решаване на клинични случаи – А
- Тестови резултати – В
- Изпитен резултат – писмен въпрос – С
- Изпитен резултат – устен въпрос – D

След завършване на курса студентите трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

- **Знания** за различните алергични заболявания, включително изявата им в лицево-челюстната област и влиянието върху денталната дейност, за професионалните алергични вредности и за връзката между оралните и общомедицински заболявания.
- **Умения** за прилагане на комплексна огнищна и алергологична диагностика за определяне на общата и локална реактивност на организма, интерпретация на получените резултати, владение на диференциално-диагностичния процес и поставяне на правилна диагноза.
- **Компетентности** за установяване на фокален и алергологичен статус, профилактика на алергичните заболявания, индуцирани от употребата на дентални медикаменти и материали, както у пациентите, така и у самите тях като професионален риск, консултиране на пациентите със съответни специалисти, проследяване на санационния план и отчитане чрез контролни прегледи резултатите от него.

Форми на обучение, контрол и оценка

Обучението на студентите е теоретично и практично и се придържа към съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

Формиране на оценката – комплексно:

- Оценяване на активността на студента по време на практическите упражнения
- Колоквиум
- Изпитен резултат по време на сесия

Аспекти при формиране на оценката – комплексни:

- Клинична и параклинична диагностика
- Решаване на клинични случаи
- Резултати от тестово изпитване
- Изпитен резултат

Критерии за оценяване

Формиране на оценката – комплексно:

- Оценяване на активността на студента по време на практическите упражнения
- Колоквиум
- Изпитен резултат по време на сесия

Тематичен план на лекциите и упражненията

ЛЕКЦИОННА ПРОГРАМА - IV КУРС – VIII СЕМЕСТЪР		
15 акад. часа		
1	Алергени, алергични реакции и алергични болести. Атопия	2 часа
2	Изява на алергичните болести в лицево-челюстната област и поведение на денталния лекар. Имунни заболявания с изява в лицево-челюстната област.	2 часа
3	Лекарствена непоносимост и оралните ѝ прояви. Специфични орални алергични заболявания.	2 часа
4	Дентални материали, причинители на алергични реакции, заболявания и анафилаксия. Локални анестетици – подбор при пациенти с алергии и системни заболявания. Латекс алергия в денталната практика.	2 часа
5	Професионална сенсibiliзация в денталната медицина.	2 часа
6	Лечение на алергичните заболявания.	2 часа
7	Хронична фокална инфекция – същност, понятия и историческо развитие. Тестове за определяне на общата и локална реактивност на организма	2 часа
8	Превенция и лечение на полетата на смущение.	1 час
	Общо	15 часа

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯТА – IV КУРС – VIII семестър		
15 акад. часа		
1	Теоретична част – Алергологична диагностика. Принципи и практика. Практическа работа – Скарификационни и прик тестове.	2 часа
2	Теоретична част – Фактори, затрудняващи кожното и лигавично тестване и повлияващи резултатите от него. Усложнения. Контраиндикации за алергологично тестване. Практическа работа – Епикутанен тест.	2 часа
3	Теоретична част – Параклинични изследвания в оралната алергологична и фокална диагностика. Практическа работа – Електрокожен тест на Гелен.	2 часа

	Тестово изпитване – 1	
4	Теоретична част – Синдром на парещата уста. Практическа работа – Локално-термометричен тест.	2 часа
5	Теоретична част – Медикаменти в оралната алергология. Практическа работа – Корозионен потенциал.	2 часа
6	Теоретична част – Протоколи за премедикация в оралната алергология. Практическа работа – Термография. Тестово изпитване – 2	2 часа
7	Теоретична част – Медикаменти в спешния шкаф. Практически изпит	3 часа
	Общо	15 часа

КОНСПЕКТ

Обща част (писмен изпит):

1. Условия, на които трябва да отговарят пациентите, за провеждане на комплексна орална диагностика.
2. Диагностика на алергията – алергично-насочена анамнеза и физикален преглед.
3. Диагностични процедури в алергологията – епикутанен тест.
4. Диагностични процедури в алергологията – перкутанны и интрадермални тестове.
5. Диагностични процедури в алергологията – специфични, елиминационни, експозиционни, провокационни проби и индиректни тестове.
6. Фактори, затрудняващи кожното и лигавично тестуване.
7. Индикации и контраиндикации за алергологично тестуване.
Усложнения.
8. Лекарствена непоносимост. Орофациални прояви.
9. Лекарствено индуцирани промени в слюнчената секреция.
Медикаменти.
10. Лекарствено индуцирани лезии в устната кухина. Медикаменти.
11. Лекарствено индуцирани промени по устните и оралната мукоза.
Медикаменти.
12. Лекарствено индуцирани орални пигментации. Медикаменти.
13. Медикаменти в оралната алергология. Антихистаминови средства.
14. Медикаменти в оралната алергология. Глюкокортикостероиди.
15. Медикаменти в оралната алергология. Левкотриенови антагонисти.
Мастоцитни протектори. Орални деконгестанти.
16. Протоколи за премедикация при локална анестезия.
17. Препоръчителни лекарства за спешен шкаф в денталните кабинети.

18.Дентавакс – индикации, контраиндикации, начин на приложение.

Специфична част (устен изпит):

1. Алергия. Имунологични механизми на алергичните реакции.
2. Видове алергени. Алергенни препарати за диагностика и лечение.
3. Алергични реакции.
4. Бронхиална астма. Поведение на денталния лекар.
5. Алергичен ринит и риносинуит. Поведение на денталния лекар.
6. Атопичен дерматит. Поведение на денталния лекар.
7. Остра и хронична уртикария. Оток на Квинке.
8. Инсект алергия. Поведение на денталния лекар.
9. Хранителна алергия с изява в устата.
- 10.Имунни заболявания с манифестации в лицево-челюстната област.
- 11.Специфични орални алергични заболявания.
- 12.Кратка характеристика на алергизиращите фактори в денталните материали – метали, метакрилати, каналопълнежни средства.
- 13.Клинични изяви, съпътстващи алергията към дентални материали.
- 14.Латекс в денталната медицина. Поведение на денталния лекар при пациенти с алергия към латекс.
- 15.Професионална алергия сред дентално-медицинския персонал.
- 16.Локални анестетици – подбор при пациенти с алергии и системни заболявания.
- 17.Алергични реакции при местна анестезия – анафилактичен шок.
- 18.Имунотерапия.
- 19.Синдром на парещата уста.
- 20.Хронична фокална инфекция. Огнищният проблем в оралната медицина.
- 21.Тестове за определяне на локална реактивност в зъбно-челюстната област.

22.Термовизионна диагностика.

23.Превенция на полетата на смущение в лицево-челюстната област.

Първична и вторична профилактика.

24.Лечение на полетата на смущение в лицево-челюстната област.

Санационен план.

25.Причини за неуспеха на огнищната санация.

Литература

1. Балчева М. 2016. Орофациални изяви на някои алергични болести. Варна: Медицински университет – Варна.
2. Балчева М. Орален алергичен синдром като проява на хранителна алергия. Дисертационен труд. Варна. 2015.
3. Божков Б, ред. 1998. Имуноterapia. София: МИ „Арсо”.
4. Божков Б, Огнянов М, ред. 1997. Клинична имунология. София: Изд.”Знание” ЕООД.
5. Бурков Т, ред. 1976. Фокални огнищни заболявания. В: „Терапевтична стоматология”. София: Мед. и физ.
6. Джераси, Е. Възможности за алергизация спрямо сребърна амалгама при условия на стоматологична практика у нас. Канд. дисертация. София. 1973.
7. Джераси Е, Петрунов Б. 1990. Алергологични проблеми в стоматологията. София: Мед. и физ.
8. Златев Ст. Имунологични проблеми в стоматологията. Научен обзор. София. 1984. МА, ЦНИМЗ.
9. Киселова-Янева А. Ятрогенни фактори при стоматологичното лечение като инициатори на огнищна инфекция от зъбен произход. Клиника, параклиника, методи на изследване, лечение и прогноза, късни резултати. Dental almanac. 2002; 4:248-52.

10. Киселова-Янева А. Огнищният проблем в стоматологията и медицината – II^a част. Българска медицина. София: Изд. "Знание". 2002;10(5): 29-32.
11. Киселова-Янева А. Огнищният проблем в стоматологията и медицината – I^a част. Българска медицина. София: Изд. "Знание". 2002;10(4):27-9.
12. Киселова-Янева А. Локални усложнения и инциденти при прилагане на локални анестетици в стоматологията. Годишен сборник на ИМАБ. 2002;8(1): 76-7.
13. Киселова-Янева А. 2001. Стоматологична алергология и огнищна диагностика. София: ИК "Гутенберг".
14. Киселова-Янева А. Стоматогенни полета на смущение при някои хронични заболявания и алергии. Дисертационен труд. София. 2000.
15. Киселова-Янева А. Хориоретинити и иридоциклити при фокална инфекция от зъбен произход. Съвременна стоматология. 1998; 2(2): 21-6.
16. Киселова-Янева А. Правила при подмяна на амалгамени obturации. Dental almanac. 1998; 1: 30-4.
17. Киселова-Янева А. Мястото и ролята на огнищната диагностика и терапия в ежедневната стоматологична практика. Актуална стоматология. 1997; 1: 38-42.
18. Киселова-Янева А, Зия Д. Патологични находки в беззъбите участъци на челюстните кости. Проблеми на стоматологията. 2004; 30(5):10-3.
19. Киселова-Янева А, Зия Д. Сравнителни данни от рентгенологично изследване и електрокожен тест при пациенти с хронична фокална инфекция. Рентгенология и радиология. 1998; 3:33-7.
20. Киселова А, Петрунов Б, ред. 2016. Биосъвместимост в оралната медицина. От теорията към практиката. София: Мединформ ЕООД.
21. Киселова-Янева А, Петрунов Б, ред. 2013. Алергология и орална медицина: принципи и практики. Учебник. София: „Ив. Сапунджиев“ ЕООД.

22. Кръстев З, ред. 2011. Орални лезии. София: Изд. „Ив. Сапунджиев“ ЕООД.
23. Кръстев З, Киселова-Янева А, Коларов Р, ред. 2009. Орална медицина. София: МИ „АРСО“.
24. Милева Ж, ред. 2001. Клинична алергология. София: Изд. „Знание“ ЕООД.
25. Милева Ж. ред. 1999. Съвременно лечение на алергичните болести. София: Изд. „Знание“ ЕООД.
26. Петрунов, Б. 1996. Алергенни препарати за диагностика и лечение. София: НЦПЗГБ.
27. Петрунов Б, Димитров В, Киселова-Янева А, ред. 2009. Клинична имунология. Клинична алергология. Дентална клинична алергология. София: МИ „АРСО“.
28. Петрунов Б, Киселова-Янева А, Ненков П, Маринова С, Цветанов Й, Константинова Д, Чорбаджийска Л. Нов перорален имуностимулатор „ДЕНТАВАКС“ за имунотерапия и имунопрофилактика на устната лигавица и пародонта. Съвременна стоматология. 2000; 1:3-15.
29. Свраков Д, ред. 1997. Стоматогенни огнищни заболявания. София: Мед. и физ.
30. Balcheva M. Burning mouth syndrome: possible dental hypersensitivity problem. Oral Diseases. 2016 Sep;22(Suppl.2):21
31. Balcheva M, Abadzhiev M. A case of Alopecia areata, associated with a focus of dental origin. J of IMAB. 2009; 15(2): 73-74.
32. Balcheva M, Abadjiev M, Dencheva M, Iovchev D, Kisselova A. Osseous and dental problems in patients with renal failure. A case report. J of IMAB. 2010; 16(4): 43-44.
33. Balcheva M, Panov V, Kisselova A. Are we allergic to our work. J of IMAB. 2010; 16(4): 45-46.

Протокол от:

Катедрен съвет № 67 дата: 18.06.2020 г.

Факултетен съвет № 25 дата: 24.06.2020 г.

Изготвил програмата: _____

/доц. д-р Миглена Балчева-Енева, д.м./

Ръководител катедра: _____

/проф. д-р Владимир Панов, д.м.н./

22. Кръстев З, ред. 2011. Орални лезии. София: Изд. „Ив. Сапунджиев“ ЕООД.
23. Кръстев З, Киселова-Янева А, Коларов Р, ред. 2009. Орална медицина. София: МИ „АРСО“.
24. Милева Ж, ред. 2001. Клинична алергология. София: Изд. „Знание“ ЕООД.
25. Милева Ж. ред. 1999. Съвременно лечение на алергичните болести. София: Изд. „Знание“ ЕООД.
26. Петрунов, Б. 1996. Алергенни препарати за диагностика и лечение. София: НЦПЗПБ.
27. Петрунов Б, Димитров В, Киселова-Янева А, ред. 2009. Клинична имунология. Клинична алергология. Дентална клинична алергология. София: МИ „АРСО“.
28. Петрунов Б, Киселова-Янева А, Ненков П, Маринова С, Цветанов Й, Константинова Д, Чорбаджийска Л. Нов перорален имуностимулатор „ДЕНТАВАКС“ за имунотерапия и имунопрофилактика на устната лигавица и пародонта. Съвременна стоматология. 2000; 1:3-15.
29. Свраков Д, ред. 1997. Стоматогенни огнищни заболявания. София: Мед. и физ.
30. Balcheva M. Burning mouth syndrome: possible dental hypersensitivity problem. Oral Diseases. 2016 Sep;22(Suppl.2):21
31. Balcheva M, Abadzhiev M. A case of Alopecia areata, associated with a focus of dental origin. J of IMAB. 2009; 15(2): 73-74.
32. Balcheva M, Abadjiev M, Dencheva M, Iovchev D, Kisselova A. Osseous and dental problems in patients with renal failure. A case report. J of IMAB. 2010; 16(4): 43-44.
33. Balcheva M, Panov V, Kisselova A. Are we allergic to our work. J of IMAB. 2010; 16(4): 45-46.